

SCR భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానం నివేదికలు 554

బషీర్ భాయ్ మొహమ్మద్ భాయ్

వర్యెస్

బాంబే రాష్ట్రం

1960

ఏప్రిల్, 19

{జూఫర్ ఇమామ్ మరియు ఎ.కె. సర్కార్ న్యాయమూర్తులు}

శిక్షాస్ఫూటి - నేరం చేయడానికి ప్రయత్నం - మోసం చేయడానికి ప్రయత్నం - ఫిర్యాదుదారు మోసం తప్పదు --భారత శిక్షాస్ఫూటి, (45/1860), విభాగం 511.

మోసం చేయడానికి ప్రయత్నించిన వ్యక్తి నమ్మకపోయినా మోసం చేయడానికి ప్రయత్నించడం నేరం కావచ్చు అతనికి చేసిన ప్రాతినిధ్యాలు మరియు వారిచే తప్పుదారి పట్టించబడవు కానీ అపరాధిని ట్రాప్ చేయడానికి నమ్మకంగా నమ్ముతారు.

తప్పుడు వివరణలు చేసి , వ్యక్తుల నుండి డబ్బు సంపాదించిన చోట, మోసం చేయడానికి ప్రయత్నించారు మరియు ఆ నేరానికి సిద్ధపడటం మాత్రమే కాదు.

క్రిమినల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి: క్రిమినల్ అప్పీల్ నంబరు 55/1955.

బరోడాలోని సెషన్స్ న్యాయమూర్తి, మార్చి 31, 1955 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి, 1955 లోని క్రిమినల్ అప్పీల్ నంబరు 1208లో బాంబే ఉన్నత న్యాయస్థానం ఆగస్టు 26, 1957 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా అప్పీల్ చేయడం, క్రిమినల్ అప్పీల్ నంబరు 13/1955 నుండి ఉద్భవించింది

అప్పీలుదారు కోసం ఎం.కె. రామమూర్తి మరియు జె.బి. దాదాచాంజి.

ప్రతివాది కోసం ఆర్.గణపతి అయ్యర్ మరియు ఆర్. హెచ్. ధేబర్.

1960, ఏప్రిల్ 19. న్యాయస్థానం తీర్పును వెలువరిచినవారు

సర్కారు, న్యాయమూర్తి - అప్పీలుదారు మరియు మరో ఇద్దరిని దోషులుగా నిర్ధారించి ఒక మేజిస్ట్రేట్ భారత శిక్షాస్మృతిలోని 511 మరియు 34 విభాగంతో కలిపి **విభాగం 420 ప్రకారం ఒక్కొక్కరికి 12 నెలల కఠిన కారాగార శిక్ష మరియు జరిమాన రూ. 500** మరియు చెల్లించని పక్షంలో మరో నాలుగు నెలల కారాగార శిక్ష విధించబడింది. అప్పీల్ పై సెషన్స్ న్యాయమూర్తి నిందితులను నిర్దోషులుగా విడుదల చేశారు. అప్పుడు బాంబే రాష్ట్రం లోని ఉన్నత న్యాయస్థానంను ఆశ్రయించింది మరియు ఉన్నత న్యాయస్థానం నిర్దోషిగా విడుదల చేసిన ఉత్తర్వును రద్దు చేసింది మరియు వివేకవంతులైన మేజిస్ట్రేట్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వును పునరుద్ధరించింది. నిందితుడు నంబర్ 1 మాత్రమే ఈ న్యాయస్థానంకు ఉన్నత న్యాయస్థానం ఆదేశంపై అప్పీల్ చేశారు.

ముగ్గురు నిందితులు ఒక రామన్ లాల్ ను సంప్రదించగా , మూడవ నిందితుడు రమణ్ లాల్ తో మాట్లాడుతూ, నిందితులు నంబర్ 1 మరియు 2 కరెన్సీ నోట్లను నకిలీ చేయడంలో ప్రావీణ్యం కలిగి ఉన్నారని మరియు ఆఫీసర్ ను సద్వినియోగం చేసుకునేందుకు రమణ్ లాల్ కోసం వారు దీన్ని చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని చెప్పారు. మూడో నిందితుడు రమణ్ లాల్ ను ఈ విషయం గురించి ఆలోచించమని కోరాడు మరియు మళ్లీ వస్తానని హామీ ఇచ్చాడు. రమణ్ లాల్ తరువాత ఫిర్యాదుదారుడైన తన స్నేహితుడు చంపక్ లాల్ తో ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావించాడు మరియు నోట్లను నకిలీ చేసే వారి (ప్రకటిత) అధికారాన్ని నమ్మని నిందితులను ట్రాప్ చేయాలని ఇద్దరూ నిర్ణయించుకున్నారు. మూడో నిందితుడు మళ్లీ వాగ్దానం చేసినట్లు వచ్చి ర్తమణ్ లాల్ మరియు చంపక్ లాల్ లను కలిశాడు. రూ. 20,000 కి కరెన్సీ నోట్లను నకిలీ కోసం కనుగొంటామని చంపక్ లాల్ హామీ ఇచ్చారు మరియు అది ఎప్పుడు చేయాలో తేదీ నిర్ణయించబడింది. అనంతరం రమణ్ లాల్ , చంపక్ లాల్ పోలీసులకు సమాచారం అందించారు. పోలీసులు రమణ్ లాల్ ఇంట్లో యొక్కడైతే నకిలీ చేస్తానని నిందితుడితో ఫిక్స్ చేసినారో అక్కడ దాక్కున్నారు. ముగ్గురు నిందితులు సక్రమంగా వచ్చారు. రెండో నిందితుడు కార్పెట్ పై సీసాలు , ఖాళీ కాగితాలు మొదలైనవాటిని విస్తరించాడు మరియు మొదటి నిందితుడు అప్పీలుదారు చంపక్ లాల్ ను కరెన్సీ నోట్లను ఇవ్వమని కోరాడు. చంపక్ లాల్ వాగ్దానం చేసిన రూ. 20,000, విలువైన కరెన్సీ నోట్లను కలిగి ఉండాల్సిన బ్యాగ్ ని తీసుకువెళ్లాడు. రెండు 100 రూపాయల కరెన్సీ నోట్లను తీసుకున్నాడు. బ్యాగులోంచి ఒక్కొక్కరికి చొప్పున ఇచ్చి అప్పీలుదారుకు ఇచ్చారు. అప్పీలుదారు డబ్బు తీసుకున్న వెంటనే, చంపక్ లాల్ ముందుగా నిర్ణయించిన సిగ్నల్ ఇచ్చాడు మరియు పోలీసులు గదిలోకి వచ్చి

నిందితులందరినీ అరెస్టు చేశారు. అప్పటికే పేర్కొన్న ఫలితంతో చంపక్లాల్ చేసిన ఫిర్యాదుపై మోసం చేసేందుకు ప్రయత్నించిన నేరం కింద వారిపై విచారణ జరిగింది.

అప్పీలుదారు తరపు న్యాయవాది మూడు అంశాలను వాదించారు. చంపక్లాల్ను మోసం చేసేందుకు ప్రయత్నించినందుకు అభియోగాలు మోపారని మొదట చెప్పబడింది , కానీ ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు , చంపక్లాల్కి ఎవరైనా ప్రాతినిధ్యం వహించడం ఎలా చెడ్డది. అయితే దిగువ న్యాయస్థానాలు అటువంటి ప్రాతినిధ్యాన్ని అందించినట్లు గుర్తించాయి మరియు రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యం ద్వారా కనుగొనడం స్పష్టంగా మద్దతునిస్తుందని మేము భావిస్తున్నాము. మోసం యొక్క నేరానికి పాల్పడే ప్రయత్నం జరగలేదు, కానీ శిక్షార్హమైనది కాని ఆ నేరానికి సిద్ధపడటం మాత్రమే జరిగింది. నేరం చెడ్డగా చేయడానికి ప్రయత్నించినట్లు మాకు స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. తప్పుడు ప్రాతినిధ్యం చేయబడింది మరియు రూ. 200 చంపక్ లాల్ నుండి పొందారు. ఇవి స్పష్టంగా భారత శిక్షాస్మృతిలోని 511 యొక్క అర్థంలో నేరం చేయడం పట్ల చేసిన చర్యలు. వాస్తవానికి తప్పుడు ప్రాతినిధ్యాన్ని రూపొందించడం అనేది భారత శిక్షాస్మృతిలోని 420 కింద మోసం చేసే నేరానికి సంబంధించిన అంశాలలో ఒకటి. కాబట్టి ఆస్తి పంపిణీ కూడా అలాంటి లక్షణాలలో మరొకటి. ఈ రెండు లక్షణాలు ఈ కేసులో చోటు చేసుకున్నాయి మరియు నిందితులు వాటిని తీసుకువచ్చారు. అందువల్ల నిందితుడు కేవలం తయారు మాత్రమే చేశాడని, నేరం చేయడానికి ప్రయత్నించలేదని చెప్పలేం.

ఫిర్యాదుదారు మోసపోనందున మోసం చేసే ప్రయత్నం జరగలేదని చివరి పాయింట్ వాదించారు. ఫిర్యాదుదారుని విచారించిన మాట వాస్తవమే. నిందితుడు కరెన్సీ నోట్లను నకిలీ చేయగలడని అతను ఎప్పుడూ నమ్మలేదు. నిందితులను ట్రాప్ చేయడానికి మాత్రమే అతను నమ్మకాన్ని మోసగించాడు. అయితే మోసం చేసే ప్రయత్నానికి సంబంధించినంత వరకు స్పష్టంగా తేడా లేదు. నిందితులు ఫిర్యాదుదారుని మోసం చేసేందుకు ప్రయత్నించారు. వారు తమ ప్రయత్నంలో విఫలమయ్యారని, వారు మోసం చేయడానికి ప్రయత్నించిన నేరానికి పాల్పడ్డారా అనే విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడం అప్రస్తుతం. ఈ విషయం యొక్క అభిప్రాయం ఉన్నత న్యాయస్థానంలో ఏకరీతిగా

అమోదించబడింది. *బెంగాల్ గవర్నమెంట్ వర్సెస్ ఉమేష్ చందర్ మిట్టర్* (బిఎల్ఆర్ 16 కలకత్తా 310,116.) లో "ఒక వ్యక్తి మోసం చేయడానికి ప్రయత్నించవచ్చు, అయినప్పటికీ అతను మోసం చేయడానికి ప్రయత్నించే వ్యక్తి ముందుగానే హెచ్చరించాడు మరియు అందువల్ల మోసం చేయబడడు" అని గమనించబడింది. ఇది స్పష్టంగా సరైన అభిప్రాయం.

ఈ అప్పీల్ పూర్తిగా అర్హత లేనిది మరియు అది కొట్టి వేయబడింది.

అప్పీల్ కొట్టివేయబడింది.